

میلعلوھ

دنوخا مو حرم ماگدید زا مو هفم فیرعت

مراہچہ سلج - میہافم باب - مقفل و صا ج راخس ورد ہلسلسد

داتسا

ی نارہطی نیسندن سحدمحم دید جاد اللہ تہیآ
ہر سد اللہ سّدق

میجر لانا طیشلا نم للہای ذوعاً
میجر لانا محر لانا الله مسب

موهفم زا دنوذاً موحر م فیرعت

موهفم روہشم فیرعت ہب دنوذاً موحر م لاکشا نیبیت

مکد موہفملا: دنیامرفی م؛ دنراد ی نایب قوطنم عبتلاب و موہفم فیرعت رد دنوذاً موحر م ہک دشاب تہج نیا ہب روکذم ریغ نیا زا ناشیا فارصنا تلع دیاش.¹ «روکذم ریغ مکد لا روکذم ریغ نیا ش موہفم «ہمراکاف دیز کءاج ن»؛ مپیوگی م ہکی تقو. دوشی م رکذ عوضوم دوح، موہفم رد ہمراکت لاق دیز ی جی مل ن» ہک. زید در اینجا ذکر شدہ است و چون زید در جملہ انشائیہ موضوع است بنابراین نمی توانیم بگویم کہ این حکم لغیر مذکور است و باید حکم برای موضوع مذکور باشد.

بتسا و در ہر دایو و تلاموحر رد ای تاعوضوم رد ریغت ہب ایاضقہ رد ریغت اعبط ہکنیا حیضوت نآ دیاب دنتسہ ضقانتہ مہاب ہکی ایاضقہ و در ہک بتسا نیا دناہرک رکذ نیضیقنہ عامتجا بآرد ہچنآ و طرش و نامز و لومحم و عوضوم تدحو؛ دنتساب ہنتشاد کارتشا تدحو دنچ رد ایضقہ و اللہ مہر - (اردصلام) دنوذاً موحر م دعی و بتسا زیچ تشرہ رد ہکل عف و ہوق و لک و عزج و ہفاضا دحاو دیاب عوضوم دنتسہ نیضقانتہ مکی ایاضقہ و در اذہل. دناہرک ہفاضا مہار لمدرد تدحو ہیلع لاق ی جی مل ن» ایضقہ اب «ہمراکاف دیز کءاج ن» ایضقہ ہک مینیبی م اذل، دوش ققحتہ فالاتخا ات دشاب عی جم مدع و عی جم. دشاب ققحتہ اجنیا رد نیضقانتہ طیارش دیاب و دنتسہ ضقانتہ ایضقہ و «ہمراکت دیز رب عی جم مہ دحاو نآ رد ہکنیا. دیابن ای دیابن ای دیز. دشاب ققحتہ دحاو فرظ رد درادن اکما عوضوم تدحو دنتسہ نیضقانتہ ہکی تقو نیاربانہ. دوشی م نیضقانتہ نیا، عی جم مدع مہ و دشاب قداص ن» ہک دحاو فرظ رد مہاو خبرگا. دوشی م ادیپل لاتخا مہافم بآرد ام فیرعت رد و بتسا ہدش ظاحل عازتتا دشاب عی جملا مدع دنع مارکا بوجو مدع نامہ ہک ار موہفم، ہلمج نامہ زا دشاب «دیز کءاج ر ہر دیز و بتسا دیز نامہ اجنیا رد ام عوضوم نوچ. بتسا روکذم ام عوضوم تروصن یارد، مینک ن حنام ل ماش «روکذم ریغ مکد موہفملا» اذل و. دراد دوجو ہیفنہ ایطرش ہلمج و ہتبتہ ایطرش ہلمج و درام عوضوم مینیبی م ہکی لاحرد. بتسین س کعنہ رگیدت رایعہ و، دوشی مذ بتسا ایطرش ہلمج ہک ہیف مکد» ہب «روکذم ریغ مکد» زا دنوذاً موحر م اذل. بتسا قداص نآ رب مہ موہفم و دراد دوجو اجنیا عوضوم ایضقہ و در ہر د عوضوم ہکنیا ولو بتسین روکذم مکد دوح. دناہدش فرصنہ «روکذم ریغ یکی ہیفنہ و ہیتابنا ایطرش ہلمج و در ہر دیز ہکنیا ولو ی نعی. دیای مذ دوجو ہب لاکشا و، دشاب ی دحاو بوجو مدع مینکل زانت رگا و. بتسا تمر حر روکذم ریغ مکد دوح نوچ. دیای مذ دوجو ہب لاکشا زاب، دشاب بتسا روکذم اہنآ زا یکی ہک دنتسہ ادج مکد و بوجو مدع و بوجو. بتسا بوجو روکذم مکد و بتسا دوب دنوذاً موحر م نایب اجنیا ات. بتسین روکذم ی رگید و

روہشم فیرعت زا دنوذاً موحر م لودع دقت

؟بتسا ضقانتہ، فالخم موہفم و قوطنم نیب لباقتہ ایآ

مل ن» و «ہمراکاف دیز کءاج ن» نیب ہک مینادب دیاب لاوا ہک بتسا نیا دسری م رظنہ ہکی بلطم نیضقانتہ بآرد. دنتسین نیضیقنہ ای دنتسہ نیضیقنہ ایآ؟ بتسا لباقتہ ماسقا زا کیمادک «ہمراکت لاق دیز ی جی ایضقہ و در زا یکی ققحتہ و دوجو نیاربانہ. مینکی م ظاحل دودن آ و لومحم و عوضوم رد ار ی تادحو

¹ 193. ص، لوصولاً تہیافک.

نیضقانتهم باب رد . بتسا هتفرگ مزلا نأ نامهر رد ار یرخا هیضق ققحت مدع ، دحاو نأ رد نیضقانتهم و لومحم و عوضوم تدحو اجنأ رد اذلا ، دنوشد رکن دویق و دودح مامت هکنیا زا تسیند ی امر اچ نوچ «همرکت لاف ای جیم مل ن» و «همرکاف دیز کءاج ن» هیضق رد ی لو . دناهدرک رکن ار تانراقم و طیارش ضقانتهم هیضق ود نیا ایآ رگیدت رابعه و ؟ بتسا دحاو مه هیضق ود نیا رد عوضوم ایآ هک مینیبب دیاب هلمج رد ؟ بتسا ددعتم عوضوم اجنیا رد هکنیا ای دشابن روسیم دحاو نأ رد اهنأ عامتجا هکنیات دنتسه دیز عی جم املسم ؟ بتسا عوضوم دیز دوخ ای بتسا عوضوم دیز عی جم ایآ «همرکاف دیز کءاج ن» هب رگیدت رابعه . بتسا عوضوم ، عی جم مدع «همرکت لاف دیز ای جیم مل ن» هلمج رد و ! بتسا عوضوم ، عوضوم رد داخنا اطساو هب نیضقانتهم هیضق رد اما بتسا هدش فالتمخ مکد ، عوضوم رد فلاتخا اطساو . دننکی م قرفی لیخ مه اب ودنیا و ، دوشی م فالتمخ مکد

دیز رگا مپیوگی م دعب . نکش مارکا دمآ ت عاسنیا رد و مطلق نیا رد دیز رگا : مپیوگی م تقوکی و مه اب فالخم مکد و ی نعید . نیضقانتهم دوشی م نیا ؛ نکش مارکا ، دمآ مطلق نیا رد و ت عاسنیا رد دافم سپ . بتسا هدش لمد ت ادحو نأ مامت عامتجا اب دحاو عوضوم کی رب ، مکد نأ رد تیخسد مدع اب ت ایصوصخ همه . نکش مارکا دمآ ناکم نیا رد و ت عاسنیا رد دیز رگا هک بتسا نیا نیضقانتهم هیضق و د رگا : مپیوگی م ضقانتهم مکد رد دعب . بتسا مارکا بوجو بسدش طیارش مامت اب دیز و هیناکم و هینامز ی م نیا . نکش مارکا ، دمآ ناکم نیا رد و نامز نیا رد طیارش نیمه اب و ت ایصوصخ نیمه اب دیز . نیضقانتهم دوش

هب ی طبر هچ نیا . نکش مارکا دمایند دیز رگا و نکش مارکا دمآ دیز رگا : مپیوگی م تقوکی ی لو تدحو و عوضوم تدحو ! ؟ میاهد رکن طرش ار عوضوم تدحو ، ضقانتهم رد ام رگم ! ؟ دراد نیضقانتهم نیضقانتهم رد ار تیوهوه و لمد ، لعف و هوق ، لک و عجز ، هفاضا و طرش ، ناکم و نامز زامعا دویق : دییوگب امش هکنیات درادن نیضقانتهم هب ی طبر لاصا «دیز ای جیم مل ن» هلمج نیاربانب . میاهد رکن ظاحل رد لخاد قوطنم و موهفم رگم لاصا و . بتسا هدش ظاحل نأ رد عوضوم تدحو مدع ای عوضوم تدحو ! ؟ دینکی م نأ رد عوضوم تدحو مدع و عوضوم تدحو هب مکد امش هکنیات دنتسه ضقانتهم باب

ی م مکد دحاو نأ رد چراخ ملاء رد هیفند هلمج و هینابنا هلمج دوجو عانتما هب ، ضقانتهم باب رد دادعتسا و هوق ملاء رد و رابتعا ملاء رد قوطنم مضرد موهفم هب ، موهفم و قوطنم هلمج رد ی لو ، مینک . دنداردنم هب ی طبر اهنیا و بتسا هتفرن چراخ دوجو یور ام مکد . چراخ دوجو ملاء رد هذ مینکی م مکد رد و ضرر ف ملاء رد هیعبیط هیلک تقیقده کی هب اجنیا رد «همرکاف دیز کءاج ن» : مپیوگی م هک ی تقو همنزرا زا ی کی رد دیاب دراد هک ی تیهام و تقیقده ظاحلهب ی عبیط ی لک نأ و ، ماهد رکن مکد رابتعا ملاء نم مکد نیا هک دیابب شیپ عانتما نیا هکنیات مدرکن مکد ، نأ ی لعفی چراخ دوجو هب اما . دوش ققحتهم . بتسا هتفرگ مزلا دشابی م «همرکت لاف دیز ای جیم مل ن» نامهم هک ار ی فنم مکد کی

نیا زا ، نأ نامهر رد ، منکی م قطن «همرکاف دیز کءاج ن» هب نم هک ی مانگهر رد رگیدت رابعه . دنتسه قداص دحاو نأ رد اهنیا یودره و ، دوشی م هدیاز لوا مکد اب فالخم ، ی رگید مکد نم مکد کی «همرکت لاف دیز ای جیم مل ن» مه و بتسا ای هقداص هیضق و هلمج «همرکاف دیز کءاج ن» مه ی نعید س مشلا علط مل ن» مه و بتسا ای هقداص هیضق «اذک لعفا س مشلا تعلق ن» مه . بتسا هقداص هیضق هیضق دوجو هب تقوچیه نیابید ماقم رد ملکتهم هکنیات هجهب ؛ بتسا ای هقداص و هیقیقده هیضق «ل عفت لاف هیضق تیهام و تقیقده هب ملکتهم هکلب . دشاب قداص هیضق ود نیا زا ی کی هک دشاب مزلا هکنیات درادن رظن دوجو ظاحلهب تیهام هب رگیدت رابعه و . دراد رظن ی عبیط ی لک نأ هب ی نعید . نأ دوجو هب هذ ، دراد رظن هیقیقده هیضق تخانش رد ملاء اضعب طلخث عابهک بتسا ی تهجن نامهنیا و . دوجو سفن هب هذ ، دراد رظن . بتسا هدش هیجراخ هیضق و

هیقیقده ایاضق رد هذ ؛ بتسا هیجراخ ایاضق رد ضقانت

رگا و نکش مارکا دیابید دیز رگا : مپیوگی م نم هک ی تقو ی نعید . بتسا هیجراخ هیضق رد ضقانتهم باب

نیضقانتتم دوشی م نیا و ، دروخی می جراخ دوجو میضق هب میضق نیا اعطق ، نکذش مارکا دیابید دیز سفرد و نایب س فزردی نعید . مرادنی جراخ دوجو هب یراکنم ، تسامیقید میضق رد موهفم بابادی لو هسفنبن آن امهر رد ، تساعی جم رب بترتم مارکا بوجو نیا مکنیا هب منکی م مکدنم هکی تقوی قطن قوطنم میضق نبیی محازت منوگچیه مکنیا نودب ، منکی م مکد عی جم مدع رب بترتم مارکا بوجو مدع هب دشاب هتشداد دوجو موهفم میضق و

روهشم فیرعت ندوب لاکشایب

مکنیا رطاخهب ؛ دیای مذ شیبی لاکشا «روکذم ریغ مکد» : میبوگب ام رگا موهفم بابادی انهل و هدرکذ و تسادیز عی جم ، قوطنم رد عوضوم . تسا توافقتم هیفتم میضق و میتابنا میضق رد عوضوم . تسا هدرکذ و تسادیز عی جم مدع ، موهفم رد عوضوم و تسا

مکد (قأ أمهل قُت الف) رد . مینزی م ار فردنیمه مه تیولوا و تقفاوم موهفم رد وطنیمه مکد ، تقفاوم قیرطه و تیولوا قیرطه و تسا هدرکذ مئش و برضت مرد هب ی مارتحایب ت مرد هب رکن اجنیا رد مئش و برضت هکی لآحر د ، دوشی م مئش و برضت و حنه ب نیدلاو هب ی مارتحایب ت مرد هب . تسا هدرکذ

فیرعت رد ار تسا روکذم ریغ هکی مکدی نعید «روکذم ریغ مکد» امش هکی تقوی کاذی لافضاً الف) قوطنم رد رگمی نعید . دوشی م بترتم لاکشا مه تقفاوم موهفم نیمه رد تقون ، دیروآی م میهافم لُقُت الف) رد . تسا هدرکذ تمرحلال صا دوخ ؛! تسا هدرکذ مئش و برضت مرد ، (قأ أمهل قُت الف) . تسا هدرکذ مئش و برضت مرد ش موهفم رد و تسا هدرکذ مئش و برضت مرد (قأ أمهل الف) . تسا هدرکذ (قأ أمهل قُت الف) رد قأ رب ت مرد نامه تسا مئش و برضت مرد هکی ت مرد نامه ی نعید رد دنوخاً موحرم هکی تسا نیا نأ مئز لا اذل . تسا هدرکذ ت مرد ل صا ی لو تسا اتود ت مرد قلعتم ی کینیا اعطق هکی لآحر د ، دناهدرو ایند دادعت هب میهافم بابادی ار تقفاوم موهفم ، تقفاوم بابادی اجنیا . تسا موهفم دراومزا

جراخ ملع ردی قلعتم کید هب قلعت ندوب دشاب میخندت مرد هکی ت مرد نأ دوخ لاقین نأ لأمهلا ، قلعتم نأ هب قلعت مئساو هب مکنیا ت دوش قلعتم ی قلعتم هب دیاب میخندت مرد نیا و دنکی مذ ادیب ققت دنکی م ادیب توافقتم هیفتم ت مرد نأ مکد . دوش میصخش ت مرد و هیفتم ت مرد

قلعت مئش و برضت هب هکی فنص مکدی نعید «روکذم ریغ مکد موهفملا» : میبوگب ام رگان یاربانب باسد نیا هب ، تسا قأ ت مرد نامه تسا قوطنم رد ت مرد هکی مکدن نأ و تسا هدرکذ تسا هترگ دراندل لاکشا

«روکذم ریغ مکد موهفملا» و «روکذم ریغ مکد موهفملا» فیرعت ود ره ندوب تسرد

ریغ مکد موهفملا» : میبوگب رگا . دننسه تسرد ود ره و دنکی مذی قرف فیرعت ود اذهی لعءانب عوضوم اجنیا رد . تسا تسرد و دهدی م ارش دوخی ناعم موهفم «همرکاف دیز کءاجن» رد ، «روکذم أمهل قُت الف) رد . تسا عی جم مدع ، موهفم بابادی اما ، تسا عی جم اجنیا رد عوضوم . تسا هدرکذ و ، تسا هدرکذ عوضوم مه اجنیا رد . تسا مئش و برضت ، موهفم بابادی و تسا قأ عوضوم (قأ الف) . تسا تسرد مه نیا

تبخندت رگان مکذ زاروطنم . تسا تسرد مه اجنأ رد «روکذم ریغ مکد موهفملا» : میبوگب رگا اما قلعت قلعتم کید هب هکی دشاب ی فنص مکد روطنم رگا . دوشی م دراو دنوخاً موحرم هب لاکشا ، دشاب مکد ود ره هیجوتود رب انب نیا ربانب . تسا تسرد بلطم و دوشی مذ دراو لاکشا ، تسا هدرکذ دودحم و هترگ دوشی م تسرد انعم

بابادی تدحو هداقتسا ضقانتت بابادی رد تدحو نأ زا دننساوخی م دنوخاً موحرم هکی تدحو سپ

1. 23. میا (17) عارسا هروس .

درادن لاکشا، دنک توافقت اجنأ رد عوضوم

!؟ دنراد رگیدمه هب ی طبر هچ ،تسا متشو برض اجنیا رد عوضوم و تسا قأ اجنأ رد عوضوم رگیدمه هب ی طبر هچ ،تسا دیز عی جم مدع اجنیا رد عوضوم و تسا دیز عی جم اجنأ رد عوضوم رد ،میهاقم باب رد ام ثحب هک تسا نیا نیسحدمحم خیش اقا موحرم هب ام ضرع و ملاک لاصا !؟ دنراد مکد هب ار موهفم و قوطنم رد فلاتخا نیا دنوخاً موحرم ار چ :دییوگب امش هکنیا ات تسین عوضوم ل و لاکشا باوج نیا !؟ تسا روکذمریغ مه عوضوم هکی لاحرد ،عوضوم هب هن دندرک دنتسم

تشگرب هک دنیا مرفی م ناشدوخ فیرعت ندرک حرطم باب رد نیسحدمحم خیش اقا موحرم دعب ود ره ایب اتسا لومحم رد فلاتخا هب ایب اتسا عوضوم رد فلاتخا هب ایب ایاضق رد فلاتخا

رد ایضق نأ هک دراد تقیقده ایضق ی نعید .دننادی ایضق نأ صخشت هب ار ایضق تقیقده ناشیا ریاسد لومحم و عوضوم ی نعید ،درک ادیب صخشت ایضق کی هکی تقو .دشاب هتشاد صخشت ش دوخ ملاء ءاوس ؛دوشی م ل ماک ایضق نأ ،داد رابتعا ملاء رد صخشت ایضق نیا هب و دش معج ایضق نأ رد طیارش و ایضق تیهام یور ار ایضق تقیقده ی نعید .دنک ادیب ققحت ای دنک ادیب ققحت مه چ راخ ملاء رد هکنیا .مینزی م لائم ار هقیقده ایضق اجنیا رد ام رگیدت رابعه ب و .میری م ایضق ی عبیط ی لک یور

و عوضوم ققحت هب تسا طونم نیعت و صخشت نأ هک دراد صخشت ش دوخ یارب ایضق ره هدر و ایضق ره رد تسا نکم هکی یاهزیچ و تادویق و طیارش ریاسد ققحت هب و ش دوخ لومحم هب .میروایذ هکنیا ای میروایذ زیمت هچ و میروایذ لاد هچ میروایذ فصو هچ لاد ؛دوشن هدر و ای دوش دوش مامت ایضق نیا صخشت تروصره

رد اصخشم تسا ایضق تیروکذم مدع و تیروکذم هب ایاضق رد فلاتخا هک دیامرفی م ناشیا ایضق کی ن مض رد اخنس ی رگید ایضق تیروکذم مدع و تیروکذم هب هن ،رگید ایضق کی ن مض نیا رد ایب .تسا هیصخش ایضق کی نیا ،«همر کأ دیز کءاج ن» :میوگی م ن م هکی تقو ی نعید ¹ .رگید تسه هچنأ .تسا هدماین اصخش ؟تسا هدماین ای هدمأ مه «همر کتلاف دیز ی جت مل ن» هیصخش ایضق راهچ نیا اب .دراد هملک راهچ هک هیصخش ایضق کی دوشی م نیا .تسا «همر کأ دیز ،کءاج ،ن» !؟تسا هدمأ مه «ی جت مل ن» ،«همر کأ دیز کءاج ن» نیا رد ایب .دوشی م مامت ملاک نیا تیصخش هملک ی نعین اونوع و د طقف سپ .تسا هدماین هک «همر کتلاف» ،تسا هدمأ دیز :میوگب ضرر فرب لاد .تسا هدماین ایضق رد دناه داد لیکشت ار ملاک نیا تیصخش هکی ناونوع راهچ نیا زا عاشنا اونوع و صخش اونوع هک ام هیصخش ایضق هک دنیوگی م نیا هب موهفم .دنیوگی م موهفم نیا هب و تسا قداص رگید هیصخش و تققاوم موهفم رد مه بلطم نیا و .دشابن ش دوخ ریاعم و فالخم هیصخش ایضق دجاو تسا قوطنم تمر دنأ رد متشو و برض تمر دنأ اعطق ؛تسا روطنیمه مه تققاوم .تسه تققاوم موهفم رد مه دوشی م ققحت موهفم اونوع هب قأ

هب ایاضق ریاعت رد کلام هک دنیوگب و دنریگب خنس باب زا ار نیا اهی ضعب هک تسا نکم اما و ن» ایضق رد ار «همر کتلاف» ایضق لائم بابنم ؛تسا ایاضق رد تیخنس تیروکذم مدع و تیروکذم هبجوم اخنس ایضق نیا .دنک قرف ایضق نیا اب اخنس ایضق نأ ی نعید ،دننیدن اخنس «همر کأ دیز کءاج مدع مکد و تسا هب لاس ایضق» ،«همر کتلاف دیز ی جت مل ن» ایضق رد ی لو تسا بوجو مکد ،تسا ی م ادیب لاکشا تروص نیارد :دنیامرفی م ناشیا .تسا هدماین ایضق نیا رد ایضق نأ خنس ،تسا بوجو دوش

دنور ب نورید میهاقم طخ زا اهنأ ،ققاوم میهاقم و تیولوا میهاقم رد هک تسا نیا ل و لاکشا ایضق کی بالاق رد ار موهفم نیمه امش رگا هک تسا نیا دنکی م رکن ناشیا هکی مود لاکشا

¹ 605. ص 1، ج ،تیار دلا تمیاهن .

